

[Gert Petersen]

Dem kunne det måske være svært at få øje på, men netop i denne sag med hensyn til dagpenge stikker der altså efter det, der nu blev oplyst i TV fra statsministerens side, en grundlæggende holdning frem.

Dagpengeloven blev i sin tid gennemført af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti imod samtlige borgerlige partier. Den byggede på det princip, at ingen har bedt om, ingen har ønsket at blive arbejdsløs, ingen har ønsket at blive syg. Derfor skulle der ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

SF havde egentlig ønsket fuld erstatning, men vi accepterede og enedes med socialdemokratiet om en 90 pct.s erstatning op til et loft, hvis højde afhang af lønudviklingen på arbejdsmarkedet. For de lavtlønnede blev der faktisk tale om en effektiv erstatning på ca. 90 pct. af lønnen, for de højtlønnede en erstatning på 60-70 pct. Det gik de borgerlige partier som sagt dengang imod: de konservative, venstre, det radikale venstre; loven blev vedtaget med 86 stemmer mod 84, så vidt jeg husker.

Det er også det princip, som de nu bruger deres magt til at slå i stykker. Det gør de, fordi de tror på uligheden og på utrygheden som den bedste økonomiske drivkraft i samfundet. Når statsministeren i TV sagde, at der må være så stor afstand mellem dagpenge og løn, at de arbejdsløse ansføres til at søge arbejde, ligger der heri en grov antydning af, at de arbejdsløse selv har valgt arbejdsløsheden, at de dybest set er dovne, og at de ikke vil tage arbejde, medmindre de ansføres til det, og det vil sige tvinges med økonomiske midler i form af lave dagpenge. Det er en grundlæggende holdning, og den tager vi til efterretning.

Jeg kan også finde et andet eksempel på, at den grundlæggende holdning stikker hestehoven frem; det er åbningstalens afsnit om miljøpolitik. Efter nogle kønne ord kom det, som sagen drejer sig om: hensyntagen til vores kære erhvervsliv. Den såkaldte afvejning, som statsministeren i talen var så optaget af, skal naturligvis ses i sammenhæng med angrebet på miljøministerens budget i finansloven. Så ved vi, hvor vi er henne: kapitalen skal styre miljøpolitikken.

Om man vil kalde hele denne filosofi med dens forskellige sider gammeldags konservativ eller nyliberalistisk kan vel komme ud på ét. Bag den ligger en gammel tro på, at store

socialt forskelle er gode, at nogle må være fattige, for at andre kan blive rige, og at samfundet drives frem ved, at man dels vifter med den økonomiske gulerod, dels smælder med den sociale pisk. Det siger man selvfølgelig ikke i klart sprog i en åbningstale. Her tegner man tværtimod et billede af virkeligheden, som i hvert fald den ene halvdel af befolkningen er totalt ude af stand til at genkende.

Men man skal ikke gå ret langt om bag billedet, før man opdager den i ordets egentligste forstand reaktionære filosofi, der ligger bag – reaktionær, fordi målsætningen er at bringe en fjern fortid tilbage. Det skyldes ikke borgerlig forelskelse i fortiden – man er ikke bange for at tage nye midler i anvendelse. Jeg husker tydeligt de mange år, da de konservative tordnede imod indkomstpoltik. Det skyldes heller ikke nogen speciel borgerlig ondskab. Nej, det skyldes en dogmatisk tro på, at frelsen skal søges i øgede profitter for det private erhvervsliv. Det har været den bærende tanke bag regeringens samlede politik i de forløbne tre år.

Desværre må vi konstatere, at denne politik allerede blev indledt af den socialdemokratiske mindretalsregering i 1980-81, naturligvis i samarbejde med borgerlige partier, men den er blevet mangefold forstærket under den borgerlige regering. Bl.a. som følge af forårets indgreb forudser man, at profittandelen af den samlede indkomst i samfundet i 1987 vil være vokset til 52 pct. mod 41 pct. i 1980. Det svarer til en omfordeling på godt 50 mia kr.

Den begrundelse, man fremfører for denne omfordelingspolitik – og jeg har hørt finansministeren forsvare den med næb og kløer her i salen – er, at man derved får sat gang i erhvervslivets investeringer. De er da også vokset i de sidste år, men der er endnu et godt stykke, før de når det omfang, som de havde, da profittandelen toppede sidste gang og endda ikke var så høj, som den er i dag. Disse investeringer sker uden nogen som helst styring fra samfundets side. Desuden er det jo helt overladt til dem, der nyder godt af de voksende profitter, at afgøre, hvad de vil bruge dem til. Ukontrollabelt meget omsættes i privatforbrug, bl.a. finansieret af, hvad der kan forekomme at være et elskværdigt banksystem, men det er jo ikke af lutter